LONGYEARBYEN
LOKALSTYRE

Politisk sak

Vår referanse:	Saksbehandler:	Dato:
2026/334-11-140	Janne Kristin Bøyum	24/10/2026

Forslag til vedtak av forskrift om gebyr for behandling av private planforslag i Longyearbyen planområde

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Teknisk-, miljø- og næringsutvalget		03.11.2026
Lokalstyret		18.11.2026

Administrasjonssjefens anbefaling:

Longyearbyen lokalstyre vedtar forskrift om gebyr for behandling av private planforslag i Longyearbyen planområde, slik den fremgår av vedlegg «Forskrift om gebyr for behandling av private planforslag i Longyearbyen planområde».

Forskriften trer i kraft 1. januar 2027 og gjelder for private planinitiativ og private planforslag som mottas fra og med denne datoen.

Sammendrag og konklusjon:

Forslaget ble lagt ut til høring og offentlig ettersyn etter vedtak i Lokalstyret 10. juni 2026. Det kom inn fire høringsuttalelser. Høringsinstansene støtter i hovedsak at Longyearbyen lokalstyre etablerer et tydelig rettslig grunnlag for gebyrinnkreving, men etterlyser særlig forutsigbarhet, presise kriterier og tydelig håndtering av tilleggsgebyr.

På bakgrunn av høringen er forskriften revidert. Det er blant annet tatt inn definisjoner, overgangsbestemmelser, tydeligere planfaglig terminologi, henvisning til konsumprisindeksen, varslingsplikt før tilleggsgebyr og en bestemmelse om håndtering av uenighet om gebyrkravet. Forskriften foreslås satt i kraft 1. januar 2027.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Longyearbyen lokalstyre har hatt gebyrsatser for plansaker i det årlige gebyrregulativet, men har manglet en egen forskrift som hjemler innkreving av gebyr for behandling av private planinitiativ og planforslag. Forskriften skal etablere rammene for hvilke saker som omfattes, hvem som er gebyrpliktig, hvordan gebyr fastsettes og faktureres, og hvordan klage og overgang mellom gamle og nye regler skal håndteres.

Forslaget ble sendt på høring 7. juli 2026. Det kom inn uttalelser fra Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard, Store Norske-konsernet, Sysselmesteren på Svalbard og Avinor.

Høringsinnspill

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard har ingen merknader til at gebyrordningen formaliseres, men peker på behovet for å tydeliggjøre hva som regnes som normalt omfang og særlige tilfeller.

Store Norske mener det er rimelig at kostnadene bæres av forslagsstiller. De etterlyser forutsigbarhet, kvalitet og saksbehandlingstid, og ber om varsel, begrunnelse og estimat før tilleggsgebyr påløper.

Sysselmesteren på Svalbard støtter forskriften, men anbefaler blant annet definisjoner, overgangsbestemmelse, konsekvent planfaglig terminologi, tydeligere virkeområde, konkret grunnlag for prisregulering, avklaring av betalingspliktig, regulering av uenighet om gebyrkrav, varslingsplikt og en mer presis klagebestemmelse.

Avinor mener kriteriene for tilleggsgebyr bør konkretiseres for å sikre forutsigbarhet og bedre mulighet for kostnadsestimering.

Endringer etter høringen

- Ny definisjonsbestemmelse for privat forslagsstiller, privat planinitiativ, privat planforslag og komplett planforslag.
- Tydeligere virkeområde, herunder oppheving av arealplaner og tilbaketrekking.
- Årlig regulering knyttes til konsumprisindeksen.
- Forslagsstiller angis som betalingspliktig, og videre behandling kan utsettes ved uenighet om gebyrkravet.
- Krav om varsel og uttalerett før tilleggsgebyr fastsettes.
- Presisert klagebestemmelse samt overgangsbestemmelse og ikrafttredelse 1. januar 2027.

Vurdering:

Behovet for forskriften

Administrasjonssjefen vurderer at forskriften er nødvendig for å sikre et klart og forutsigbart grunnlag for gebyrinnkreving. Forskriften fastsetter de rettslige rammene, mens konkrete satser fastsettes i det årlige gebyrregulativet. Gebyrregulativet må derfor samsvare med sakstypene forskriften åpner for å gebyrlegge.

Tilleggsgebyr, varsling og forutsigbarhet

Det er ikke hensiktsmessig å regulere alle mulige tilfeller uttømmende, fordi planprosesser varierer i omfang og kompleksitet. Forskriften angir eksempler på forhold som kan medføre vesentlig merarbeid. Kravet om varsel og uttalerett før tilleggsgebyr fastsettes styrker forutsigbarheten. Administrasjonen bør så langt mulig opplyse om beregningsgrunnlag og forventet omfang.

Bortfall, reduksjon og refusjon

Forskriften gir adgang til å redusere eller frafalle gebyr i særlige tilfeller. Dette gir nødvendig fleksibilitet, samtidig som avgjørelsen må bygge på en konkret og saklig vurdering av faktisk ressursbruk og eventuelle forhold på lokalstyrets side. Det foreslås ikke en automatisk refusjonsordning knyttet til bestemte tidsfrister.

Tilbaketrekking av plan

Forskriften åpner for gebyr for betaling for utført arbeid dersom en sak trekkes eller faller bort. Gebyret skal dekke arbeid Longyearbyen lokalstyre allerede har utført. Gebyrregulativet bør derfor angi sats eller beregningsmåte for utført arbeid ved tilbaketrekking.

Overgang og ikrafttredelse

Forskriften foreslås å tre i kraft 1. januar 2027 og bare gjelde private planinitiativ og private planforslag mottatt fra og med denne datoen. Saker mottatt tidligere omfattes ikke.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ved vedtak og kunngjøring av forskriften vil Longyearbyen lokalstyre kunne fakturere gebyrer i tråd med gjeldende regulativ. Dette vil gi økte inntekter i samsvar med selvkostprinsippet og redusere lokalstyrets udekkede kostnadsbelastning ved behandling av private plansaker. Forskriften forventes ikke å kreve vesentlige endringer i administrative rutiner. Forskriften vil også bidra til å følge opp Lokalsamfunnsplanens kapittel 4.8 om økonomisk utvikling og strategi, med hovedmålet om at Longyearbyen lokalstyre skal ha en robust og bærekraftig økonomi.

Administrasjonssjefens samlede vurdering

Høringsinnspillene har bidratt til en mer presis og forutsigbar forskrift. De vesentligste merknadene er helt eller delvis innarbeidet gjennom definisjoner, overgangsregler, presisering av terminologi, KPI-regulering, varslingsplikt og tydeligere regler om klage og uenighet om gebyrkravet. Administrasjonssjefen anbefaler på denne bakgrunn at revidert forskrift vedtas med ikrafttredelse 1. januar 2027.

Vedlegg
1 Merknader samlet
2 Forskrift om gebyr for behandling av private planforslag i Longyearbyen

Andre vedlegg (ikke vedlagt):